

2. Заболотська О.О. Методика викладання іноземних мов у ВНЗ:
Навчальний посібник. - Херсон: Айлант, 2010. - 288 с.

ЗМІСТ НОВІТНІХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ

О. В. Костюченко, А. Ю. Юрженко

Морський коледж Херсонської державної морської академії

Сучасна методика викладання іноземної мови приділяє велику увагу креативній, творчій діяльності учнів як на уроках, так і вдома. Збільшення продуктивності цього процесу відбувається у зв'язку з впровадженням інтерактивних методик, до яких відносяться Метод Китайгородської, Метод Шехтера, Метод Каллана, Методика Дениса Рунова, комунікативної методики та ін. Розглянемо детальніше Метод Китайгородської, або метод активізації можливостей особистості і колективу. Займаються по ньому тільки в групі. Такі уроки схожі на заняття театрального гуртка іноземною мовою. Учні виявляються якби у середині п'єси, написаної про них і для них, і спочатку промовляють свої ролі за викладачем (так відбувається заучування нових слів та граматичних структур, які даються невеликими порціями і одразу ж закріплюється на практиці), а потім імпровізують. Тут важливо не те, як ти кажеш, а що говориш. Вчаться учні швидко та жваво, вміють висловлювати свої думки. Але цей метод не дає глибоке знання мови, вимагає спеціальної : Установки і викладача, який в душі трошки режисер. Навчання можливе лише з 16 років і не підходить також замкнутим і нетовариським людям. Як відомо, метод зумовлюється системою принципів. Сформульовано п'ять основних принципів методу Китайгородської:

принцип особистісного спілкування;

2 особистісно-рольовий принцип;

- 3) принцип концентрованої організації навчального матеріалу та навчального процесу;
- 4) принцип колективної взаємодії;
- 5) принцип поліфункціональності вправ.

Метод Шехтера заснований на навчанні мови в звичних для людини умовах і манерах і включає в себе три етапи. На першому етапі учню "розв'язують язика", викладач виправляє за ним помилки. Тут в ходу різні рольові ігри, етюди "з життя", де потрібно діяти на свій розсуд. Другий етап присвячений корекції та нормуванню мови, тут вводиться граматики, вчитель починає задавати домашні завдання. На третьому етапі учні вже не просто читають і перекладають, але і виступають з доповідями, вчаться давати аналіз і спростовувати опонента. Такий метод вивчення мови позбавляє від страху говорити, дозволяє згадати і відкоригувати раніше отримані знання, але, на нашу думку, цей метод має свої недоліки: головна задача викладача - змусити учня розмовляти, а не як він розмовляє (з помилками в граматиці, використовуючи нові слова, не розуміючи їх значення, а тільки імітуючи говоріння), не є головним. Письму цей метод не навчає. Навчання можливе лише з 16 років. Приведемо приклади декількох принципів Методу Шехтера:

- 1) принцип керованої імпровізації;
- 2) принцип автоматизації сприйняття і продукції смислових груп та фраз;
- 3) вивчення граматики - другорядний процес;
- 4) породження мовлення для вираження особистих бажань і помислів, а не відтворення і конструювання за зразками.

Метод Каллана спрямований в першу чергу на швидкий розвиток мовних навичок з паралельним освоєнням письма та граматики. Цей метод - надзвичайно інтенсивна система вивчення англійської мови, що ґрунтується на керованому викладачем активному спілкуванні з учнями. Вивчення мови з нуля до практично вільного володіння відбувається орієнтовно за 1,5 роки. Це 12 рівнів різної тривалості. Проходження 1-4 рівня дає учням знання,

достатні для спілкування в побуті. 5-7 рівень - це вже змога учня серйозно заявити про себе в навчанні та роботі, маючи достатній запас для спілкування з англійськими колегами чи викладачами на професійні теми. 8-12 рівень — учень вже майже вільно спілкується англійською, є розуміння акцентів та вимов, є достатній лексикон для дискусій та ділових переговорів, не становить проблем чи не розуміння перегляд програм чи прослуховування радіо. Головною засадою методу є те, що на заняттях моделюється мовне середовище та майже стовідсоткове залучення учня в процес навчання. Найважливіший принцип методу полягає у виробленні автоматичних мовних навичок. Викладач відіграє величезне значення, і якщо його рівень низький, то ніякої користі навчання за Методом Каллана не принесе.

Розглянемо детальніше Метод Деніса Рунова з його технологією підтримки пам'яті під час вивчення іноземної лексики. Дозволяє оволодіти мовою на гарному рівні вже за 8 місяців. Полягає у тому, що вся інформація, яку потрібно вивчити утискається до саме таких розмірів, які може сприйняти мозок людини. Види мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння та письмо, згідно з С. Ю. Ніколаєвою) подані у досить жорсткій системі, якої потрібно дотримуватись для отримання жаданого результату. В основному базується на навчанні граматиці з використанням графічних символів і заучування нових слів за методом прямих асоціацій.

Метод, який ми вважаємо найбільш ефективним у сучасних умовах - це комунікативна методика. Вона полягає в тому, що акцент у ньому робиться на спілкування, розвиток розмовної мови і зняття мовного бар'єру. Викладач відразу ж починає говорити на мові, що вивчається і, не особливо загострюючи увагу на фонетиці і транскрипції, відразу переходить до обговорення будь-якої теми. Новий матеріал вводиться швидко, але в тому порядку, який допомагає засвоїти інформацію найкращим чином. Наприклад, посткомунікативні (післятекстові) завдання мають на меті досягнення розуміння на рівні смислу, контроль розуміння, успішності акту спілкування, розвиток умінь у продуктивних видах мовленнєвої діяльності на основі

інформації, вміщеної у тексті, або власних вражень. Цей етап також може бути варіативним (говоріння або писемне висловлювання) може мати окреслену ситуацію або тільки завдання. Оскільки для сприймання інформації на слух мають використовуватися лише ті тексти, які учні дійсно можуть почути у певній життєвій ситуації, а не штучно змодельовані чи довільно вибрані вчителем, ми пропонуємо ситуацію, яка б зняла неприродність звучання. Один з учнів класу виступає в ролі диктора місцевого радіо і читає наступний текст, а його однокласникам окреслюється ситуація.

Ситуація спілкування. Уявіть, що ти з класом прийшов на екскурсію до музею, де проводиться виставка "News of shipbuilding (Новини суднобудування)". В холі, поки формується група, вам запропонували прослухати запис стислої розповіді екскурсовода про різні типи суден, щоб під час знайомства з експозицією ти зміг задавати запитання гіді, щось конкретизувати чи прояснити незрозуміле.

Ситуація: Ви хочете розпитати знайомого (батька), який працював/працює моряком на судні про те, на яких судах він працював.

Підготуйте питання, задайте їх.

Відповіді запишіть.

На таких заняттях учні, як правило, дуже мало пишуть, а домашні завдання не надто складні. Це не означає, однак, що мова вчиться "без граматики", але на заняттях розбираються лише найуживаніші конструкції та відпрацьовуються вони відразу ж в усному мовленні. Обов'язковий елемент - вправи, що провокують жваві дискусії з використанням нової лексики. Комунікативний підхід передбачає багато взаємодії між студентами на уроці, робота в парах та групах. Багато уваги приділяється аудіюванню, навчання якому відбувається поступово, від простого до складного (важливими чинниками є висока якість аудіотрека та інтерес студента до досліджуваної інформації, чим вище якість і цікавіше інформація, тим більша ймовірність того, що студент не кине тренування на початковому етапі).

Все це сприяє зникненню страху спілкування іноземною мовою, також завдяки неформальній формі навчання, а набір найбільш вживаних фраз гарантує, що людина в чужій країні не загубиться. Конкретних вікових обмежень цей метод не має. Ми вважаємо, що він найбільш універсальна та підходить для більшості людей.

Література

1. Варзацька Л., Ярчук О. Особистісно-зорієнтована модель мовленнєвого розвитку особистості // УМЛШ, 2007. - №2. - С. 13-19.
2. Комунікативно-орієнтоване навчання іноземної мови у немовному вузі/ Бородіна Г.І. // Іноземні мови. - 2005. - №2. - С. 28-31.
3. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Колект. автор, під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. - К., 1999. - с.142 -186, 318с.

КОМПЬЮТЕРНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ОРГАНИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА

Обойщикова О.Н.

Севастопольский национальный технический университет

Необходимость изменения подхода к организации самостоятельной работы с использованием новых информационных технологий с привлечением интернет-ресурсов в учебном процессе высшей школы связано со стремительным развитием науки и техники, быстрым накоплением и обновлением информации. Это требует постоянного поиска и внедрения новых методов и средств повышения производительности педагогического труда и качества обучения иностранным языкам. Эффект от самостоятельной работы студента можно получить только в том случае, когда он а 235